

Marcin Gąsior

Swolszowice - Borki, pow. Piotrków Trybunalski. Stanowisko 1 i 2

Informator Archeologiczny : badania 3, 93-95

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RYBNA, pow. Brzeg	patrz okres halastacki
SANDOMIERSKA WYŻYNA	patrz badania penetracyjne
SMOLNO WIELKIE, pow. Sulechów	patrz okres paleolitu i meso- litu
STARA WIES - pow. Węgrów	patrz okres nowożytny
STARA WIES-LUDWINÓW, pow. Węgrów	patrz okres lateński
SWOLSZOWICE-BORKI pow. Piotrków Trybunalski Stąpowsko 1 i 2	Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim

Badania prowadził mgr Marcin Gąsior. Finansował WKZ w Kielcach. Pierwszy sezon badań. Osada i cmentarzysko kultury trzcienieckiej z II okresu epoki brązu.

S t a n o w i s k o 1

Położone jest na krawędzi pradoliny Pilicy po obu stronach drogi wiodącej ze wsi nad rzekę. W związku z mającymi się rozpocząć pracami ziemnymi przy budowie zbiornika wodnego "Sulejów"

przystąpiono do ratowniczych badań wykopaliskowych. W wyniku badań odsłonięto 4 jamy mieszkalne o wymiarach ok. 2 x 1,5 m i głębokości ok. 0,8 m zawierające fragmenty naczyń kultury trzcinieckiej, odłupki krzemienne i węgle drzewne. W wypełnisku jednej jamy znaleziono dobrze zachowany gróciak sercowaty. Poza tym odkryto niewielką jamę odpadkową 0,5 x 0,5 m całkowicie wypełnioną dużymi fragmentami naczyń, przyciśniętymi od góry dużym kamieniem.

Poza typowymi dla kultury trzcinieckiej formami ceramiki, w materiale wydobytym z jamy znaleziono fragmenty dużego naczynia zasobowego o szerokim wylewie z wywiniętym na zewnątrz brzegiem, cylindryczną wyraźnie oddzieloną szyjką i baniastym brzoścem. Odmienne struktura gliny, inna faktura powierzchni, wskazują na odrębne pochodzenie tego naczynia. Przypuszcza się, że jest to naczynie kultury przedłużyckiej. W sąsiedztwie tejże jamy znaleziono rozcierniacz do szaren z charakterystycznymi powierzchniami trącymi, wykonany z buły krzemiennej. Na podstawie niezbyt obfitego inwentarsa sabytków jak też i braku warstwy kulturowej należy przypuszczać, że istniała w tym miejscu krótkotrwała osada-obozowisko.

W odległości ok. 200 m na S od stanowiska badanego w roku bieżącym, znajduje się niewielka osada kultury trzcinieckiej badana w 1965 roku. Również i tu nie znaleziono ciągłej warstwy kulturowej, a inwentarz sabytków nie był zbyt obfity. Ponieważ oba stanowiska oddziela dość duża odległość należy przyjąć, że są to dwa różne obozowiska, których względna chronologia trudna jest na razie do określenia.

St a n o w i s k o 2

W odległości 160 m na S od wykopów z 1965 roku natrafiono w starej piaśnicy na dużą ilość fragmentów naczyń kultury trzcinieckiej. W wykonanym w tym miejscu wykopie odeślono na głębokości 0,7 m jamy dwóch grobów szkieletowych. Grób nr 1 zawierał fragmenty dwóch szkieletów oraz dwa całe naczynia leżące w pobliżu osaszki wyższego osobnika. Wśród kości długich znaleziono dwa paciorki bursztynowe oraz zniszczone ozdoby brązowe w kształcie sprężynek z taśmowatego drutu. Grób nr 2 zawierał drobne fragmenty kości, zębów ludzkich oraz części zniszczonych naczyń. Brak czasu nie pozwolił na prowadzenie w tym miejscu dalszych wykopów. Zabezpieczono jedynie teren do następnego sezonu badawczego. Należy przypuszczać, że dalsze partie omentaryjska, o ile nie uległy zniszczeniu przy wybieraniu piasku, zostaną odkryte w przyszłym roku.

SZCZECINEK

Stanowisko 2

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska PKZ Oddział w Szczecinie

Badania prowadził mgr Ryszard Rogosz. Finansował WKZ w Koszalinie. Pierwszy sezon badań /badania zostały zakończone/. Grodzisko ludności kultury żużyckiej z młodszej epoki brązu i okresu halsztackiego oraz osada wczesnośredniowieczna.

Stanowisko położone jest na południowo-wschodnim skraju miasta Szczecinka u nasady półwyspu przy południowo-wschodnim brzegu jeziora Trzesieka. Określane dotychczas jako domniemane